

REFERAT Udvalget for regional udvikling d. 04-03-2025

Mødedato Tirsdag d. 04. marts 2025 kl. 10:00

Mødested Mødelokale 6

Mødedeltagere Michael Nielsen, C, Kim Johansen, A, Anne Marie Geisler Andersen,
B (Fravær), Jens Wistoft, V, Tage Petersen, V, Preben Friis-Hauge,
V, Lars Erik Hornemann, V, Karsten Uno Petersen, A
(Fravær), Karsten Fogde, SF, Martin Schmidt Konradsen, Ø, Elin
Søndergaard, A (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af håndtering af Region Syddanmarks indsatser som følge af aftalen om sundhedsrefo	3
Orientering om håndtering af Region Syddanmarks indsatser som følge af aftalen om sundhedsrefo	6
Godkendelse af håndtering af Region Syddanmarks indsatser som følge af aftalen om sundhedsrefo	9
Orientering om håndtering af Region Syddanmarks indsatser som følge af aftalen om sundhedsrefo	12
Drøftelse af håndtering af Region Syddanmarks indsatser som følge af aftalen om sundhedsreform	15
Drøftelse af håndtering af Region Syddanmarks indsatser som følge af aftalen om sundhedsreform	18
Orientering om ny aftale på ungdomsuddannelsesområdet #.....	21
Orientering om årets elevfordeling på gymnasierne #.....	23
Orientering om status på overdragelse af kapacitetsfastsættelse på gymnasierne til regionerne fra sk	25
Orientering om grænseoverskridende samarbejde #.....	27
Eventuelt.....	29
Næste møde.....	30
Underskriftsside.....	31

Punkt 1: Godkendelse af håndtering af Region Syddanmarks indsatser som følge af aftalen om sundhedsreform 2024 – Den regionale udviklingsstrategi

25/10326

Resumé

Region Syddanmarks nuværende hjemmel til at udarbejde regionale udviklingsstrategier samt aktiviteter, der relaterer sig hertil, bortfalder som følge af aftale om sundhedsreform 2024 pr. 1. januar 2026. Denne sag opstiller forslag til håndtering af følgende indsatser, der relaterer sig til den regionale udviklingsstrategi: Strategipuljen, analyser og viden samt borgerinddragelse i relation til strategien. Det indstilles, at administrationen bemyndiges til at tilpasse de igangværende indsatser i relation til den regionale udviklingsstrategi i forhold til den fremtidige opgaveportefølje mv., og at punkt 13 i budgetaftale 2025 om ungeinddragelse ikke gennemføres

Sagsfremstilling

Aftale om sundhedsreform 2024 har betydelige konsekvenser for regionernes mulighed for at arbejde med regional udvikling. Reformen betyder således, at en række lovhjemler bortfalder i løbet af 2025 og 2026, ligesom økonomien bliver betydeligt mindre.

Det hidtidige arbejde relateret til den regionale udviklingsstrategi

Den nuværende udviklingsstrategi, ”Sammen om fremtidens Syddanmark 2024-2027”, indeholder fire visioner:

- Et grønt og bæredygtigt Syddanmark.
- Et kompetent og innovativt Syddanmark.
- Et sundt Syddanmark i trivsel.
- Et sammenhængende og attraktivt Syddanmark.

Med ophæng i den regionale udviklingsstrategi har Region Syddanmark siden 2024 igangsat en bred palet af indsatser inden for de fire visioner, og arbejdet med visionerne er blandt andet blevet underbygget af Strategipuljen, analyser og viden og borgerinddragelse. På analyseområdet er der bl.a. årligt udarbejdet publikationen KONTUR med nøgletal for alle regionens kommuner, og der er i 2024 bl.a. udarbejdet en analyse af danskernes holdninger til klimaforandringer, analyser og notater på uddannelsesområdet (herunder analyse af frafald på erhvervsuddannelserne), bidrag til Det særlige udvalg for dansk-tysk samarbejdes afrapportering, ligesom der er et mobilitetsbarometer på vej. Fra strategipuljen har regionsrådet blandt andet bevilget midler til at understøtte regionens MedTech-satsning til at igangsætte en ny analyse af kultur og trivsel i regionen samt til at indgå et samarbejde om at understøtte bedre netværk og læring på tværs af regionens kulturhuse.

Konsekvenser som følge af sundhedsreformen

Sundhedsreform 2024 betyder, at opgaverne uden for sundhedsområdet ændrer karakter. Fra en målsætning om at skabe regional udvikling i bredere forstand, herunder også på sundhedsområdet gennem udvikling af partnerskaber og regionale økosystemer, vil Region Syddanmark skulle fokusere på kerneopgaverne inden for først og fremmest miljø-, mobilitets- og uddannelsesområdet, hvor der er klar lovhjemmel.

Med aftale om sundhedsreform 2024 bortfalder regionernes hjemmel til at udarbejde regionale udviklingsstrategier samt aktiviteter, der relaterer sig hertil pr. 1. januar 2026.

Med aftale om sundhedsreform 2024 skal Regional Udvikling desuden bidrage til at finansiere en del af sundhedsreformen. Regional Udvikling skal ifølge aftalen samlet set (på tværs af regionerne) bidrage med 223 mio. kr. årligt som følge af opgavebortfald (beløbet skal DUT-forhandles). Regional Udvikling skal herudover overføre midler til kommunerne til kulturelle aktiviteter efter 2026 (beløbet skal DUT-forhandles). Endelig består de administrative besparelser rettet mod kommuner og regioner fortsat. Det betyder, at den samlede finansiering for aktiviteter uden for sundhedsområdet reduceres markant.

Som følge heraf skal aktiviteter, der har ophæng i den regionale udviklingsstrategi, og som der ikke er hjemmel til efter 1. januar 2026, afvikles inden udgangen af 2025.

Strategipuljen

Strategipuljen forventes udmøntet som planlagt med 8 mio. kr. i løbet af 2025. Konkrete forslag til udmøntning af midler lægges op løbende i 2025, som det er kutyme for puljen. Strategipuljen bortfalder pr. 1. januar 2026.

Analyse og viden

Med den nuværende regionale udviklingsstrategi er det besluttet at understøtte udmøntningen af strategien med udvikling, tilvejebringelse og udbredelse af vidensgrundlag, der kortlægger behov, muligheder og udfordringer i Region Syddanmark. Analysearbejdet har således været tilrettelagt med udgangspunkt i den regionale udviklingsstrategi, hvor hjemmelsgrundlaget bortfalder pr. 1. januar 2026. Det gælder blandt andet analyser inden for klima og landdistrikter, som dermed ikke skal udarbejdes fremover. Der har dog også været udarbejdet analyser, som understøtter de fremtidige kerneopgaver, hvor der fortsat er klar lovhjemmel.

Region Syddanmark har desuden i en lang årrække årligt udarbejdet KONTUR, der via nøgletal og opdateret viden tegner et billede af regionen, de enkelte kommuner og deres indbyggere samt indeholder temaer som befolkningsudvikling, klima, sundhed mv.

Det foreslås, at administrationen bemyndiges til at arbejde videre med og tilpasse de igangværende indsatser i relation til den regionale udviklingsstrategi til den fremtidige opgaveportefølje, herunder også på analyseområdet. Der udarbejdes et KONTUR 2025, men formatet tilpasses evt. under hensyntagen til de tilbageværende ressourcer i afdelingen i løbet af 2025.

Et levende regionalt folkestyre

Det fremgår af Budgetaftale 2025, at: ”Udvalget for Regional Udvikling udarbejder anbefalinger til Regionsrådet om inddragelsen af unge inden for politikområder som miljø, klima, trivsel, mobiltiet, uddannelse, kultur mv. Administrative ressourcer forbundet hermed kan finansieres af Strategipuljen”.

Sundhedsreform 2024 betyder imidlertid, at Region Syddanmark ikke fremadrettet skal arbejde med borgerinddragelse, herunder ungeinddragelse, i et tværgående udviklingsperspektiv. Administrationen vurderer i lyset heraf, at det kan blive vanskeligt at opstarte et arbejde med ungeinddragelse i 2025 som beskrevet i budget 2025. Dels fordi det konkret kan vise sig vanskeligt at motivere de unge til at engagere sig i lyset af den kortere tidshorisont og regionens ændrede rolle, dels også i lyset af, at det ikke vil være muligt at følge op på ungeinddragelsen og efterfølgende implementere de indsatser, de unge foreslår, fx på klimaområdet. Det indstilles på den baggrund, at der ikke arbejdes videre med udvikling af borgerinddragende aktiviteter som opfølgning på budgetaftalen.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles, at Udvalget for Regional Udvikling anbefaler Regionsrådet:

At administrationen bemyndiges til at arbejde videre med og tilpasse de igangværende indsatser i relation til den regionale udviklingsstrategi i forhold til den fremtidige opgaveportefølje.

At punkt 13 i budgetaftale 2025 om ungeinddragelse ikke gennemføres.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 04-03-2025

Indstillingen anbefales over for Regionsrådet med den tilføjelse til 2. indstillingspunkt, at der set i lyset af regionernes fremadrettede opgaveportefølje foretages en vurdering af en hensigtsmæssig inddragelse af unge på ungdomsuddannelsesområdet efter regionsrådsvalget.

Elin Søndergaard, Anne Marie Geisler Andersen og Karsten Uno Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende	Elin Søndergaard, A, Anne Marie Geisler Andersen, B, Karsten Uno Petersen, A
-------------------	--

Punkt 2: Orientering om håndtering af Region Syddanmarks indsatser som følge af aftalen om sundhedsreform 2024 - Kulturområdet #

25/10319

Resumé

Region Syddanmarks nuværende hjemmel til at igangsætte kulturbegivenheder samt udvikle kulturelle tilbud forventes at bortfalde fra 1. januar 2027 som følge af implementeringen af aftale om sundhedsreform 2024. Denne sag orienterer om Region Syddanmarks aktuelle kulturindsatser i det kommende år i lyset af aftalen om sundhedsreform 2024.

Sagsfremstilling

Aftale om sundhedsreform 2024 har betydelige konsekvenser for regionernes mulighed for at arbejde med regional udvikling. Reformen betyder således, at en række lovhjemler bortfalder i løbet af 2025 og 2026, ligesom økonomien bliver betydeligt mindre.

Det hidtidige arbejde inden for kulturområdet

Arbejdet med kultur udspringer af de regionale udviklingsstrategier, senest ”Sammen om fremtidens Syddanmark 2024-2027”, hvor indsatserne blandt andet er rettet imod at:

- Støtte udvikling af markante kulturtilbud og skabe bedre sammenhæng på tværs af regionens kulturtilbud og -aktører.
- Bruge kultur, natur og kreativitet som løftestang for løsning af samfundsudfordringer.
- Bidrage til attraktive lokalmiljøer.

Region Syddanmark har de seneste år bl.a. været med til at igangsætte og afholde Kulturtræf for kulturaktører i Region Syddanmark og Nordtyskland, har medvirket til at etablere et kulturnetværk, har igangsat en række større strategiske udviklingsprojekter inden for trivsel, frivillighed, kulturhuse mv. samt ikke mindst støttet udvikling af kulturområdet via kulturpuljen og via temapuljer om henholdsvis kultur og trivsel, bevægelse, landdistrikter og natur. I alt 102 kulturprojekter har således fået bevilget midler i strategiperiode 2020-2023, ligesom 23 kulturprojekter indtil videre har fået bevilget midler i den nuværende strategiperiode 2024-2027. Se desuden vedlagte bilag.

Konsekvenser som følge af sundhedsreformen

Sundhedsreform 2024 betyder, at opgaverne uden for sundhedsområdet ændrer karakter. Fra en målsætning om at skabe regional udvikling i bredere forstand, herunder også på sundhedsområdet, gennem udvikling af partnerskaber og regionale økosystemer, vil Region Syddanmark skulle fokusere på kerneopgaverne inden for først og fremmest miljø-, mobilitets- og uddannelsesområdet, hvor der er klar lovhjemmel.

Ifølge aftale om sundhedsreform 2024 bortfalder Region Syddanmarks hjemmel til at arbejde med kulturudvikling fra 1. januar 2027. Dog forventes der fortsat at være hjemmel til at kunne deltage i og medfinansiere grænseoverskridende samarbejder på kulturområdet, hvor den konkrete hjemmel dog ikke kendes endnu.

Disse muligheder skal ses i lyset af forventning om en reduceret finansiering til Regional Udvikling. Med aftale om sundhedsreform 2024 skal Regional Udvikling bidrage til at finansiere en del af sundhedsreformen. Regional Udvikling skal ifølge aftalen samlet set (på tværs af regionerne) og fuldt indfaset i 2027 bidrage med 223 mio. kr. årligt som følge af opgavebortfald (beløbet skal DUT-forhandles). Regional Udvikling skal herudover overføre midler til kommunerne til kulturelle aktiviteter efter 2026 (beløbet skal DUT-forhandles). Endelig består de administrative besparelser rettet mod

kommuner og regioner fortsat. Det betyder, at den samlede finansiering for aktiviteter uden for sundhedsområdet reduceres markant.

Retning for arbejdet i 2025 og 2026 på kulturområdet

I 2025 udmøntes de afsatte kulturmidler for 2025 som planlagt og som besluttet af regionsrådet i december 2024 med ansøgningsfrist i marts.

På kulturområdet fylder kulturpuljen og temapuljerne generelt en stor del af udmøntningen af kulturmidlerne. Region Syddanmark har pt. en projektportefølje på ca. 60 aktive kulturbevillinger. Hertil kommer de kulturprojekter, der vil få støtte fra kulturpuljen og temapuljen om kultur for unge i landdistrikter efter ansøgningsfristen i marts 2025 (jf. regionsrådsbeslutning i december 2024) og evt. senere. Det kan overvejes, om der skal udmeldes en ny ansøgningsfrist til kulturpuljen i september 2025, såfremt kulturmidlerne ikke udmøntes fuldt ud i forbindelse med marts-fristen.

Ansøgere, der har fået tilsagn fra kulturpuljen og temapuljerne, vil kunne opretholde deres bevilling, selv om Region Syddanmarks hjemmel til at arbejde med kultur bortfalder. Det skal i den sammenhæng bemærkes, at det endnu er uafklaret, hvem der skal varetage administrationen af uafsluttede projektbevillinger fra kultur-og temapuljer, når den regionale hjemmel bortfalder pr. 1. januar 2027.

Øvrige aktiviteter og aftaler på kulturområdet, hvortil der er afsat kulturmidler eller midler fra Strategipuljen, fortsættes som planlagt og kan alle afsluttes inden udgangen af 2026.

Herudover samarbejder regionen med kulturregionerne på forskellig vis, fx om kulturtræf. Det kan i den forbindelse særsomt nævnes, at Regionsrådet den 16. december 2024 har besluttet at medfinansiere Kulturaftale Sønderjylland-Schleswig for 2025-2028 med ca. 1 mio. kr., dog under forudsætning af, at Region Syddanmark også efter implementeringen af aftale om sundhedsreform 2024, har hjemmel til dette. Når den konkrete hjemmel til grænseoverskridende samarbejder kendes, kan Regionsrådet tage endeligt stilling til dette sammen med de øvrige fremadrettede dansk-tyske indsatser.

Der er afsat 10,8 mio. kr. på budgettet til kulturområdet i 2025. Disse midler forventes at blive udmøntet som planlagt. Økonomien for 2026 kendes ikke pt., men der forelægges en ny sag om udmøntning af kulturmidlerne i 2026, når der er mere klarhed over hjemmelsgrundlaget fremover og den økonomiske ramme for 2026. Det kan i den forbindelse bemærkes, at kulturhjemlen først forventes at bortfalde pr. 1. januar 2027 - til forskel fra de øvrige bortfald af hjemler, der sker pr. 1. januar 2026.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 04-03-2025

Til orientering.

Elin Søndergaard, Anne Marie Geisler Andersen og Karsten Uno Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Oversigt over kulturportefølje.docx

Fraværende Elin Søndergaard, A, Anne Marie Geisler Andersen, B, Karsten Uno
Petersen, A

Punkt 3: Godkendelse af håndtering af Region Syddanmarks indsatser som følge af aftalen om sundhedsreform 2024 - Dansk-tysk samarbejde

25/10325

Resumé

Region Syddanmark vil fortsat have adgang til at arbejde med dansk-tysk samarbejde efter aftale om sundhedsreform 2024. Dog forventes de fremtidige aktiviteter at blive påvirket af reduceret finansiering af opgaverne uden for sundhedsområdet samt en smallere opgaveportefølje. Denne sag giver et overblik over Region Syddanmarks aktuelle dansk-tyske samarbejde i lyset af aftale om sundhedsreform 2024 samt indeholder forslag til håndtering.

Sagsfremstilling

Aftale om sundhedsreform 2024 har betydelige konsekvenser for regionernes mulighed for at arbejde med regional udvikling. Reformen betyder således, at en række lovhjemler bortfalder i løbet af 2025 og 2026, ligesom økonomien bliver betydeligt mindre.

Det hidtidige arbejde inden for dansk-tysk samarbejde

Dansk-tysk samarbejde har været et væsentligt element i arbejdet med regional udvikling siden 2007. Arbejdet udspringer af de regionale udviklingsstrategier, senest "Sammen om fremtidens Syddanmark 2024-2027", hvor dansk-tysk samarbejde fungerer som en forstærker til at realisere strategiens fire visioner. Syddanmark har en særlig mulighed i det unikke naboskab til Tyskland, som anvendes til at videreudvikle og synliggøre grænseoverskridende potentialer for udvikling.

Region Syddanmark har de seneste år bl.a. prioriteret at opbygge gode relationer til delstaten Slesvig-Holsten, og i den forbindelse at opbygge en dansk-tysk udviklingsalliance. Arbejdet med at udvikle det dansk-tyske Interreg-samarbejde, herunder deltage i strategisk betydningsfulde projekter, er også blevet prioriteret højt. Med et støttebeløb på ca. 700 mio. kr. til Interreg 6A Deutschland-Danmark i perioden 2021-2027 er Interreg-programmet en af de væsentligste finansieringskilder til samarbejdet over den dansk-tyske grænse. Arbejdet med en ny mulig programperiode forventes at gå i gang i 2025. Region Syddanmark har også fortsat sit engagement i Region Sønderjylland-Schleswig, og har ved siden af dette engagement forstærket sine forbindelser til de sproglige mindretal i grænselandet. Se i øvrigt vedlagte bilag med overblik over indsatser og aktiviteter på området.

Konsekvenser som følge af sundhedsaftalen

Sundhedsreform 2024 betyder, at opgaverne uden for sundhedsområdet ændrer karakter. Fra en målsætning om at skabe regional udvikling i bredere forstand, herunder også på sundhedsområdet gennem udvikling af partnerskaber og regionale økosystemer, vil Region Syddanmark skulle fokusere på kerneopgaverne inden for først og fremmest miljø-, mobilitets- og uddannelsesområdet, hvor der er klar lovhjemmel.

Som følge af sundhedsreformen bortfalder regionernes hjemmel til at udarbejde udviklingsstrategier samt aktiviteter, der relaterer sig hertil. Ifølge aftale om sundhedsreform 2024 får regionerne fortsat mulighed for at deltage i og medfinansiere grænseoverskridende samarbejder, herunder Interreg-projekter, som ligger inden for den kommende opgaveportefølje. Den administrative forankring af Interreg-programmer vil fortsat være i regionerne. Derudover er aftalepartierne bag sundhedsreformen enige om, at særlige forhold taler for, at Region Syddanmark og Region Østdanmark skal have en adgang til også at kunne deltage i og medfinansiere grænseoverskridende samarbejder på kulturområdet.

Disse muligheder skal dog ses i lyset af forventning om en reduceret finansiering til opgaverne uden for sundhedsområdet. Med aftale om sundhedsreform 2024 skal Regional Udvikling bidrage til at finansiere en del af

sundhedsreformen. Regional Udvikling skal ifølge aftalen samlet set (på tværs af regionerne) bidrage med 223 mio. kr. årligt som følge af opgavebortfald (beløbet skal DUT-forhandles). Regional Udvikling skal herudover overføre midler til kommunerne til kulturelle aktiviteter efter 2026 (beløbet skal DUT-forhandles). Endelig består de administrative besparelser rettet mod kommuner og regioner fortsat. Det betyder, at den samlede finansiering for aktiviteter uden for sundhedsområdet reduceres markant.

Retning for arbejdet i 2025 på det dansk-tyske område

På baggrund af ovenstående foreslås, at den nuværende indsats inden for det dansk-tyske område som udgangspunkt fortsætter uændret i 2025. Herunder fortsætter arbejdet for, at der også efter 2026 vil være midler til rådighed for et Interreg A-samarbejde i den dansk-tyske grænseregion som fastlagt i aftalen om Region Syddanmarks budget 2025.

Dog varsles over for delstatsregeringen i Slesvig-Holsten, at det fra 2026 formentligt ikke længere, på grund af bl.a. manglende hjemler, vil være muligt for Region Syddanmark at indgå i en række af de samarbejdsområder, som er indeholdt i fællesskabserklæringen mellem Region Syddanmark og Slesvig-Holsten fra 2021 og efterfølgende handlingsplan 2023-2024. Link til: [Fælles erklæring](#) og [Handlingsplan 2023-2024](#)

Vedrørende Region Sønderjylland-Schleswig, der har til formål at fremme det grænsenære dansk-tyske politiske samarbejde, herunder vilkårene på det grænseoverskridende arbejdsmarked, den grænseregionale udvikling og den kulturelle sammenhængskraft i Region Sønderjylland-Schleswig, kan det nævnes, at nogle dele af samarbejdet forventes Region Syddanmark fortsat at kunne deltage i, herunder særligt på kulturområdet, mens andre dele af samarbejdet formentligt vil falde uden for den regionale opgaveportefølje fra 2026.

I den forbindelse kan det bemærkes, at det fremgår af aftale om budget 2024 for Region Syddanmark, at der skulle føres en dialog med de sønderjyske kommuner. På mødet den 24. juni 2024 vedtog Regionsrådet, at dialogen om bidraget til Region Sønderjylland-Schleswig fortsættes, og at Region Syddanmark for nuværende fastholder sit bidrag på maksimalt 1.925.000 kr. årligt. På dette grundlag blev der aftalt et budget for 2025. Dialogen med de sønderjyske kommuner fortsættes i lyset af de ændrede vilkår for regional udvikling fra 2026. Det kan overvejes, om Region Syddanmark som udgangspunkt i 2026 skal fastholde sit nuværende bidrag på maksimalt 1.925.000 kr., mens der dog samtidig, og i lighed med støtten til kulturaftale Sønderjylland-Schleswig, må tages forbehold for bl.a. den fremtidige hjemmel. Endvidere fortsættes dialogen med partnerne om bidraget, jf. Regionsrådets tidligere beslutning.

Det dansk-tyske samarbejde har en særlig betydning for Region Syddanmark, og det fremgår fx af aftale om sundhedsreformen, at der er særlige forhold der taler for, at Region Syddanmark og Region Østdanmark skal have en adgang til også at kunne deltage i og medfinansiere grænseoverskridende samarbejder på kulturområdet.

Der fremlægges en særskilt sag for det videre arbejde med det dansk-tyske samarbejde ultimo 2025 eller primo 2026, herunder håndtering af grænseoverskridende kultursamarbejde og tilpasning af aftalen om finansiering af Region Sønderjylland-Schleswig.

Brintanalyse

Som en del af samarbejdet med delstatsregeringen i Slesvig-Holsten på klima- og miljøområdet godkendte Regionsrådet den 22. april 2024 at bevilge 750.000 kr. fra Strategipuljen til udarbejdelse af en brintanalyse i samarbejde med Miljøministeriet i Kiel, som har bevilget det samme beløb. Baggrunden var blandt andet et fælles behov for en mere systematisk regional kortlægning og synergi på tværs af den dansk-tyske grænse, hvorfor det skulle belyses, hvordan den eventuelt kommende brintinfrastruktur kan bidrage positivt til vækst- og udviklingsmuligheder i den dansk-tyske region. Dette skulle spille ind i Region Syddanmarks udviklingsstrategi, som lægger op til vigtigheden af et tæt samarbejde om den grønne omstilling og styrkelse af fælles indsatser herom. Link til behandling af sagen: [Møde i Regionsrådet](#)

Aftalen om sundhedsreform 2024 medfører dog, at Region Syddanmarks adgang til at arbejde med den regionale udviklingsstrategi og dertilhørende aktiviteter, herunder grøn omstilling i geografin, bortfalder fra 2026.

Såfremt analysen fortsat skal gennemføres, skal det bl.a. undersøges nærmere, om analysen kan forankres på dansk side efter 2025. Forankringen kan ske ved og være under forudsætning af, at relevante aktører på dansk side vil tage ejerskab til gennemførelsen af analysen og evt. videre arbejde med analysens resultater.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles, at Udvalget for Regional Udvikling anbefaler Regionsrådet:

At administrationen i 2025 som udgangspunkt fastholder indsatserne inden for det dansk-tyske samarbejde med blik for den fremtidige opgaveportefølje, herunder Interreg, som fortsat forventes regionalt forankret.

At administrationen fortsætter dialogen med de sønderjyske kommuner om Region Syddanmarks bidrag til Region Sønderjylland-Schleswig efter 2025.

At administrationen afsøger mulighederne for forankring af brintanalysen efter 2025 på dansk side, idet det er en forudsætning, at relevante aktører på dansk side vil tage ejerskab til gennemførelsen af analysen og evt. videre arbejde med analysens resultater.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 04-03-2025

Indstillingen anbefales over for Regionsrådet.

Elin Søndergaard, Anne Marie Geisler Andersen og Karsten Uno Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Oversigt over dansk-tysk portefølje.docx

Fraværende Elin Søndergaard, A, Anne Marie Geisler Andersen, B, Karsten Uno Petersen, A

Punkt 4: Orientering om håndtering af Region Syddanmarks indsatser som følge af aftalen om sundhedsreform 2024 – Regional Udviklings finansiering af opgaver inden for sundhedsinnovation #

25/10329

Resumé

Region Syddanmarks nuværende hjemmel til at udarbejde regionale udviklingsstrategier og aktiviteter, der relaterer sig hertil bortfalder som følge af aftale om sundhedsreform 2024 pr. 1. januar 2026. I denne sag orienteres om Regional Udviklings finansiering af initiativer inden for den del af området sundhedsinnovation, som falder under den regionale udviklingsstrategi.

Sagsfremstilling

Aftale om sundhedsreform 2024 har betydelige konsekvenser for regionernes mulighed for at arbejde med regional udvikling. Reformen betyder således, at en række lovhjemler bortfalder i løbet af 2025 og 2026, ligesom økonomien bliver betydeligt mindre.

Regional udviklings arbejde med sundhedsinnovation

I den regionale udviklingsstrategi "Sammen om fremtidens Syddanmark 2024-2027" er en af visionerne at fremme "et kompetent og innovativt Syddanmark", hvor stærke udviklingsmiljøer er afgørende for innovationskraft og udvikling af nye løsninger til bl.a. fremtidens sundhedsvæsen.

Regional Udvikling har indtil nu på forskellig vis og med udgangspunkt i den regionale udviklingsstrategi understøttet arbejdet med sundhedsinnovation og sunde levevilkår gennem en række konkrete udviklingsindsatser. Arbejdet har haft fokus på at fremme offentligt-privat samarbejde inden for velfærdsteknologi og Life Science. Det gælder blandt andet i forbindelse med klyngesamarbejdet i først Welfare Tech Region og siden hen Danish Life Science Cluster samt i markedsføringskonsortiet Healthcare Denmark og besøgscenteret Nation of Health i Odense. Senest er der arbejdet med udvikling af økosystemet for robotteknologi på sundhedsområdet og realisering af partnerskabet MedTech Odense mellem Region Syddanmark, Odense Universitetshospital, Syddansk Universitet og Odense Kommune.

Konsekvenser som følge af sundhedsreformen

Sundhedsreform 2024 betyder, at opgaverne uden for sundhedsområdet ændrer karakter. Fra en målsætning om at skabe regional udvikling i bredere forstand, herunder også på sundhedsområdet gennem udvikling af partnerskaber og regionale økosystemer, vil Region Syddanmark skulle fokusere på kerneopgaverne indenfor først og fremmest miljø-, mobilitets- og uddannelsesområdet, hvor der er klar lovhjemmel.

Som følge af sundhedsreformen bortfalder regionernes hjemmel til at udarbejde udviklingsstrategier samt aktiviteter, der relaterer sig hertil. Det betyder, at der ikke længere er noget hjemmelsmæssigt ophæng for at arbejde selvstændigt med sundhedsinnovation inden for det regionale udviklingsområde.

Med aftale om sundhedsreform 2024 skal Regional Udvikling desuden bidrage til at finansiere en del af sundhedsreformen. Regional Udvikling skal ifølge aftalen samlet set (på tværs af regionerne) og fuldt indfaset i 2027 bidrage med 223 mio. kr. årligt som følge af opgavebortfald (beløbet skal DUT-forhandles). Regional Udvikling skal herudover overføre midler til kommunerne til kulturelle aktiviteter efter 2026 (beløbet skal DUT-forhandles). Endelig

består de administrative besparelser rettet mod kommuner og regioner fortsat. Det betyder, at den samlede finansiering for aktiviteter uden for sundhedsområdet reduceres markant.

Regional Udvikling har finansieret en række initiativer inden for sundhedsinnovation.

Offentligt-privat innovationssamarbejde (OPI)

Regional Udvikling bidrager til OPI og fremme af udviklingsmiljøet inden for sundhedsinnovation med i alt ca. 10 mio. kr. årligt, som gives som finansiering til Syddansk Sundhedsinnovation.

Hertil kommer Regional Udviklings bidrag til finansiering af foreningen Trial Nation/En indgang og forskningsstøtteenheden OPEN på OUH på i alt kr. 400.000/år.

Endeligt har Regional Udvikling til og med 2024 bidraget med kr. 250.000 årligt gennem Syddansk Sundhedsinnovation til Region Syddanmarks deltagelse i Det Europæiske Partnerskab for Sund og Aktiv Aldring (The European Innovation Partnership in Active and Healthy Ageing – EIP on AHA).

Regional Udviklings bidrag til finansiering af samarbejder inden for offentlig-privat innovation ophører fra 1. januar 2026 i forbindelse med opgave- og hjemmelsbortfaldet.

Danish Life Science Cluster (DLSC)

Danish Life Science Cluster, Danmarks nationale klynge for life science og velfærdsteknologi, arbejder for at omsætte forskning og viden inden for life science og velfærdsteknologi til kommercielle løsninger til gavn for både offentlige og private parter.

Regionsrådet har bevilget 1 mio. kr. til samarbejde med DLSC i 2025, primært til planlægning og gennemførelse af WHINN – Week of Health and Innovation 2025 og Hospital Automation Summit 2025 samt til medlemskab og øvrige aktiviteter, der kan fremme nye løsninger gennem offentlig-privat innovation. Medlemsbidraget af DLSC udgør 50.000 kr. pr. år og kan opsiges med tre måneders varsel.

Regional Udviklings bidrag til finansiering af samarbejdet med DLSC ophører fra 1. januar 2026 i forbindelse med opgavebortfaldet.

Healthcare Denmark

Regional Udvikling har siden 2012 været partner sammen med Dansk Industri, Dansk Erhverv, Erhvervs-, Udenrigs- og Sundhedsministeriet m.fl. i det nationale markedsføringskonsortium Healthcare DENMARK (HCD). HCD har til formål at markedsføre danske sundhedsløsninger, bl.a. via besøgscenteret Nation of Health i Forskerparken i Odense. Regionsrådet har afsat 350.000 kr. pr. år til medlemskontingent for perioden 2024-2025. Kontingentet for HCD forventes fra 2025 omlagt til et in-kindbidrag som led i, at alle de danske regioner, Danske Regioner og KL indgår i partnerskabet.

HCD har i forbindelse med Nation of Health en erhvervsfremlejeaftale med Region Syddanmark, som er uopsigelig indtil den 31. december 2027, hvor HCD har forpligtet sig til at præsentere syddanske styrker og løsninger fx inden for

robotteknologi og grøn omstilling i sundhedssektoren. Regionsrådet har, som besluttet på møde den 18. december 2023, afsat 250.000 kr. pr. år til dækning af HCDs ydelser indtil 31. december 2027.

Regional Udviklings engagement i HCD ophører fra 1. januar 2026 i forbindelse med opgavebortfaldet.

MedTech Odense

Regional Udvikling har, som opfølgning på budgetaftale 2025, deltaget i det forberedende arbejde med realiseringen af partnerskabet MedTech Odense, som skal danne rammen om fremtidens teknologiske sundhedsløsninger for patienter i hele Danmark. Regional Udvikling understøtter pt. MedTech-partnerskabet i den indledende fase med 700.000 kr. fra Strategipuljen for den regionale udviklingsstrategi, som udmøntes gennem en samarbejdsaftale med Syddansk Universitet til bl.a. en finansierings- og fondsstrategi for partnerskabet og et prospekt for et MedTech Innovationshus.

Regional Udviklings bidrag til finansiering af aktiviteter i regi af MedTech Odense forventes at kunne afsluttes i 2025, hvorefter de ophører.

Videre processer

Det bemærkes, at regeringen forventer at sende et lovforslag om et nationalt center for sundhedsinnovation i høring i maj 2025. På baggrund af dette vil en eventuel videreførelse af regionens indsatser inden for sundhedsinnovation, hidtil finansieret af Regional Udvikling, kunne vurderes nærmere. En eventuel regional finansiering heraf fra sundhedsområdet vil kunne drøftes i forbindelse med budget 2026. Drøftelsen vil blandt andet kunne ske på grundlag af en nærmere gennemgang og synliggørelse af de opnåede resultater af indsatserne.

Sagen forelægges Digitaliserings- og Innovationsudvalget til orientering på udvalgsmødet den 6. marts 2025.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 04-03-2025

Til orientering.

Elin Søndergaard, Anne Marie Geisler Andersen og Karsten Uno Petersen deltog ikke i behandlingen af punktet.

Fraværende Elin Søndergaard, A, Anne Marie Geisler Andersen, B, Karsten Uno Petersen, A

Punkt 5: Drøftelse af håndtering af Region Syddanmarks indsatser som følge af aftalen om sundhedsreform 2024 – internationalt samarbejde #

25/10320

Resumé

Region Syddanmarks nuværende hjemmel til at udarbejde regionale udviklingsstrategier samt aktiviteter, der relaterer sig hertil, bortfalder som følge af sundhedsreform 2024 pr. 1. januar 2026. Denne sag behandler Region Syddanmarks aktuelle medlemskaber af internationale organisationer og lægger op til, at Udvalget for Regional Udvikling drøfter sundhedsreformens konsekvenser for disse.

Sagsfremstilling

Aftale om sundhedsreform 2024 har betydelige konsekvenser for regionernes mulighed for at arbejde med regional udvikling. Reformen betyder således, at en række lovhjemler bortfalder i løbet af 2025 og 2026, ligesom økonomien bliver betydeligt mindre.

Det hidtidige arbejde med internationalt samarbejde

Det internationale samarbejde i Regional Udvikling udspringer af de regionale udviklingsstrategier, senest ”Sammen om fremtidens Syddanmark 2024-2027”, hvor internationalt samarbejde fungerer som en forstærker til at realisere strategiens fire visioner.

Region Syddanmarks internationale samarbejde har i strategiperioden blandt andet bestået i medlemskab af en række internationale organisationer, herunder Det Syddanske EU-kontor, samt deltagelse i en række EU-projekter som fx COHEAT på klimaområdet. I denne sag behandles de internationale medlemskaber, mens håndtering af medlemskab af Det Syddanske EU-kontor behandles i særskilt sag.

Konsekvenser som følge af sundhedsreformen

Sundhedsreform 2024 betyder, at opgaverne uden for sundhedsområdet ændrer karakter. Fra en målsætning om at skabe regional udvikling i bredere forstand, herunder også på sundhedsområdet gennem udvikling af partnerskaber og regionale økosystemer, vil Region Syddanmark skulle fokusere på kerneopgaverne indenfor først og fremmest miljø-, mobilitets- og uddannelsesområdet, hvor der er klar lovhjemmel.

Som følge af sundhedsreformen bortfalder regionernes hjemmel til at udarbejde udviklingsstrategier samt aktiviteter, der relaterer sig hertil. Hjemlen til at indgå i internationalt samarbejde inden for de tilbageværende regionale opgaver forventes at være uændret efter reformen. Det er dog uklart, om den nuværende bekendtgørelse om regioners grænseoverskridende og internationale samarbejde mv., vil blive ændret, hvilket kan medføre en begrænsning ift. de nuværende muligheder.

Disse muligheder skal dog ses i lyset af forventningen om en reduceret finansiering til Regional Udvikling. Med aftale om sundhedsreform 2024 skal Regional Udvikling bidrage til at finansiere en del af sundhedsreformen. Regional Udvikling skal ifølge aftalen samlet set (på tværs af regionerne) bidrage med 223 mio. kr. årligt som følge af opgavebortfald (beløbet skal DUT-forhandles). Regional Udvikling skal herudover overføre midler til kommunerne til kulturelle aktiviteter efter 2026 (beløbet skal DUT-forhandles). Endelig består de administrative besparelser rettet mod kommuner og regioner fortsat. Det betyder, at den samlede finansiering for aktiviteter uden for sundhedsområdet reduceres markant.

På baggrund af, at opgaverne uden for sundhedsområdet ændrer karakter, et indskrænket hjemmelsgrundlag og opgaveportefølje samt reduceret finansiering til regional udvikling foreslås det, at udvalget drøfter medlemskaber af en række internationale samarbejder pr. 1. januar 2026.

STRING

STRING er en politisk netværksorganisation med kommunale og regionale medlemmer fra Norge, Sverige, Tyskland og Danmark. STRING arbejder for at skabe en sammenhængende bæredygtig megaregion med fokus på infrastruktur og grøn omstilling. Region Syddanmark meldte sig ind i STRING i 2020 med henblik på at øge Region Syddanmarks indflydelse på EU's dagsorden for infrastruktur og grøn omstilling samt forstærke samarbejdet med delstatsregeringen i Slesvig-Holsten samt med Hamborg, Norge og Sverige på klima-, transport- og infrastrukturuområdet. Medlemskabsgebyr udgør ca. 551.000 kr. pr. år, og medlemskabet af STRING skal opsiges inden 31. marts 2025 hvis det skal have virkning fra udgangen af 2025. Link til beslutning: [Regionsrådet 2018-2021 - Regionsrådssalen](#)

Det foreslås, at medlemskabet af STRING drøftes.

Nordsøkommissionen og derigennem CPMR – Konferencen af Perifere Maritime Regioner

Nordsøkommissionens strategi har fokus på havmiljø og fiskeri, klima og grøn omstilling, smart specialiseringsstrategier (erhverv og turisme) samt transport og infrastruktur i et samarbejde mellem 27 regioner omkring Nordsøen. Medlemsgebyr udgør ca. 175.000 kr. pr. år og skal opsiges inden 1. juli 2025 såfremt det skal have virkning fra udgangen af 2025.

Det foreslås, at medlemskabet af Nordsøkommissionen og CPMR drøftes.

Nordisk Transportpolitisk Netværk

Nordisk Transportpolitisk Netværk (NTN) består af de tre vestdanske regioner og fire norske regioner. NTN arbejder for at kvalificere regional planlægning af transport og infrastruktur på en effektiv og bæredygtig måde samt at styrke Jyllandskorridoren.

Det foreslås, at Region Syddanmarks deltagelse i NTN drøftes.

ENCORE

ENCORE er et forum for europæiske regioner, der har underskrevet Valencia Charteret, der bidrager til udvikling og implementering af europæisk miljølovgivning samt til bæredygtig udvikling i europæiske regioner. Der kan henvises til sagen vedr. klimaindsatser, der drøftes på regionsrådsmødet den 24. februar 2025.

Det foreslås, at Region Syddanmark deltagelse i ENCORE drøftes.

Samarbejdsaftale med Guangdong-provinsen i Kina

Region Syddanmark har siden 2007 haft en samarbejdsaftale med Guangdong-provinsen, som regionen overtog fra Fyns Amt. Siden erhvervsfremmereformen i 2019 har aktiviteterne været begrænsede. Regionsrådet besluttede derfor ved sit serviceeftersyn af internationale samarbejder i 2020 at tilpasse ressourceanvendelsen og engagementet i samarbejdsaftalen

i overensstemmelse med regionens ændrede rolle. Siden da har der alene været aktivitet inden for et samarbejde via Sundhedsministeriet om digital psykiatri, som dog ikke var koblet direkte op på samarbejdsaftalen.

Det bemærkes endvidere, at der som følge af sundhedsaftalen vil være et endnu smallere hjemmelsgrundlag uden for sundhedsområdet til at indgå i samarbejder. Det foreslås, at det drøftes, om Region Syddanmark fortsat skal indgå i en samarbejdsaftale med Guangdong.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles,

At Udvalget for Regional Udvikling drøfter fremtidigt medlemskab af STRING, Nordsøkommissionen, NTN, ENCORE og samarbejde med Guangdong-provinsen.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 04-03-2025

Udvalget for Regional Udvikling drøftede fremtidigt medlemskab af STRING, Nordsøkommissionen, NTN, ENCORE og samarbejde med Guangdong-provinsen. De faldne bemærkninger indgår i det videre arbejde.

Som supplement til sagsfremstillingen kan det oplyses, at det årlige medlemsbidrag til NTN er 25.000 kr., og at der er ikke noget medlemsbidrag for deltagelse i ENCORE.

Elin Søndergaard, Anne Marie Geisler Andersen og Karsten Uno Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Elin Søndergaard, A, Anne Marie Geisler Andersen, B, Karsten Uno Petersen, A

Punkt 6: Drøftelse af håndtering af Region Syddanmarks indsatser som følge af aftalen om sundhedsreform 2024 - Samarbejdet med Det Syddanske EU-kontor #

25/10327

Resumé

Region Syddanmarks nuværende hjemmel til at udarbejde regionale udviklingsstrategier samt aktiviteter, der relaterer sig hertil, bortfalder som følge af aftalen om sundhedsreform 2024 pr. 1. januar 2026. I denne sag behandles konsekvenserne af reformen for samarbejdet med de syddanske kommuner om Det Syddanske EU-kontor, og det indstilles, at sagen drøftes i Udvalget for Regional Udvikling.

Sagsfremstilling

Aftale om sundhedsreform 2024 har betydelige konsekvenser for regionernes mulighed for at arbejde med regional udvikling. Reformen betyder således samlet set, at en række lovhjemler bortfalder i løbet af 2025 og 2026, ligesom økonomien bliver betydeligt mindre.

Baggrund

Det syddanske EU-kontor (SDEO) blev etableret i 2007 og ejes og drives af Region Syddanmark og de 22 syddanske kommuner. Foreningens formål er ”at danne ramme for et fælles syddansk EU-kontor i Bruxelles, som understøtter implementeringen af kommunale og regionale strategier”. Kontoret skal ”udføre opgaver for medlemmerne i henhold til en resultatkontrakt, der præciserer arten og omfanget af opgaverne, som skal være til gavn for en åben kreds af virksomheder og institutioner i regionen og må ikke være i konkurrence med private virksomheder”.

Finansieringen af SDEO er i dag delt ligeligt mellem de syddanske kommuner og Region Syddanmark, hvor den regionale medfinansiering på ca. 5,4 mio. kr. i 2025 sker fra Regional Udvikling. Herudover har kontoret mindre indtægter fra andre kilder, fx fra deltagelse i EU-projekter. Resultatkontrakten er, fsva. den regionale medfinansiering, i overvejende grad bundet op på den regionale udviklingsstrategi, dog med et bredere regionalt fokus.

SDEO har ifølge de senest offentliggjorte årsrapporter for 2022 og 2023 over de to år bidraget til et samlet hjemtag af ca. 209 mio. kr. gennem 50 godkendte EU-ansøgninger. SDEO har bidraget til indsendelse af 104 EU-ansøgninger i perioden, som samlet har ansøgt om syddanske bevillinger på ca. 672 mio. kr. Der kan henvises årsrapporterne fra kontoret her:

[SDEO årsrapporter](#)

Den 25. november 2024 godkendte Regionsrådet indgåelse af en ny resultatkontrakt med SDEO for 2025-2026. Set i lyset af den indgåede aftale om Sundhedsreform 2024 og usikkerhedsmomenterne heri, blev det dog besluttet at indsætte en revisionsklausul i resultatkontrakten, hvorefter resultatkontrakten alene blev indgået for 2025, og hvor resultatkontrakten skal tages op til revision i forhold til mulig tilpasning og forlængelse, senest 6 uger inden udløbet af den nuværende aftale. Det kan i forlængelse heraf nævnes, at Region Syddanmark senest den 1. september 2025 skal meddele en beslutning om nedsættelse af kontingentet eller udtrædelse af foreningen, hvis det skal gælde fra den 1. januar 2026.

Konsekvenser som følge af sundhedsreformen

Sundhedsreform 2024 betyder, at opgaverne uden for sundhedsområdet ændrer karakter. Fra en målsætning om at skabe regional udvikling i bredere forstand, herunder også på sundhedsområdet gennem udvikling af partnerskaber og regionale

økosystemer, vil Region Syddanmark skulle fokusere på kerneopgaverne indenfor først og fremmest miljø-, mobilitets- og uddannelsesområdet, hvor der er klar lovhjemmel.

Med aftale om sundhedsreform 2024 bortfalder regionernes hjemmel til at udarbejde regionale udviklingsstrategier samt aktiviteter, der relaterer sig hertil pr. 1. januar 2026. Hjemlen til at indgå i internationalt samarbejde inden for de tilbageværende regionale opgaver forventes at være uændret efter reformen. Det er dog uklart, om den nuværende bekendtgørelse om regioners grænseoverskridende og internationale samarbejde mv., vil blive ændret, hvilket kan medføre en begrænsning ift. de nuværende muligheder.

Disse muligheder skal ses i lyset af en reduceret finansiering til Regional Udvikling. Med aftale om sundhedsreform 2024 skal Regional Udvikling bidrage til at finansiere en del af sundhedsreformen. Regional Udvikling skal ifølge aftalen samlet set (på tværs af regionerne) bidrage med 223 mio. kr. årligt som følge af opgavebortfald (beløbet skal DUT-forhandles). Regional Udvikling skal herudover overføre midler til kommunerne til kulturelle aktiviteter efter 2026 (beløbet skal DUT-forhandles). Endelig består de administrative besparelser rettet mod kommuner og regioner fortsat. Det betyder, at den samlede finansiering for aktiviteter uden for sundhedsområdet reduceres markant.

Den regionale deltagelse i og finansiering af SDEO er hidtil sket med afsæt i den regionale udviklingsstrategi ”Sammen om fremtidens Syddanmark 2024-27”, hvoraf det fremgår, at Region Syddanmark vil indgå i internationale samarbejder, herunder SDEO, med henblik på at indfri strategiens visioner. Bl.a. klima og de tværgående regionale udviklingsperspektiver har været væsentlige hensyn for regionens hidtidige engagement i SDEO.

I forhold til de fremadrettede opgaver uden for sundhedsområdet, dvs. miljø, uddannelse, mobilitet og dansk-tysk samarbejde, er det ikke umiddelbart vurderingen, at de nuværende omkostninger, der er forbundet med at deltage i og finansiere SDEO, står mål med den merværdi, som medlemskab af SDEO vil genere i forhold til at løse opgaverne på de pågældende områder.

På baggrund af at opgaverne uden for sundhedsområdet ændrer karakter, et indskrænket hjemmelsgrundlag og opgaveportefølje samt reduceret finansiering foreslås det, at det fremadrettede engagement i SDEO drøftes, herunder fx om

- Region Syddanmark efter 1. januar 2026, hvor hjemlen til den regionale udviklingsstrategi bortfalder, fortsat skal deltage i samarbejdet i SDEO og/eller skal tilpasse sit engagement.
- Der skal være en overgangsperiode i eksempelvis 2026.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har direkte betydning for klimaet.

Indstilling

Det indstilles,

At Udvalget for Regional Udvikling drøfter konsekvenserne af aftale om sundhedsreform 2024 for Region Syddanmarks fremtidige engagement i SDEO.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 04-03-2025

Udvalget for Regional Udvikling drøftede konsekvenserne af aftale om sundhedsreform 2024 for Region Syddanmarks fremtidige engagement i SDEO. De faldne bemærkninger indgår i det videre arbejde.

Elin Søndergaard, Anne Marie Geisler Andersen og Karsten Uno Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Elin Søndergaard, A, Anne Marie Geisler Andersen, B, Karsten Uno Petersen, A

Punkt 7: Orientering om ny aftale på ungdomsuddannelsesområdet

25/10197

Resumé

Regeringen, SF og DF indgik den 18. februar 2025 en aftale om en uddannelsesreform, der skal sikre etableringen af en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse (epx) med start i august 2030. Den indgåede aftale om uddannelsesreformen har karakter af en rammeaftale, som skal udmøntes i en række mere konkrete aftaler og udmøntningsplaner, herunder ift. fastlæggelsen af fremtidens institutionslandskab. Regionerne er tiltænkt flere opgaver i den nye uddannelsesreform.

Sagsfremstilling

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti og Dansk Folkeparti indgik den 18. februar 2025 en aftale om en uddannelsesreform, der skal sikre etableringen af en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse (epx) med start i august 2030. Aftalen kan tilgås via dette [link](#).

Med reformen ønsker partierne at sikre tre overordnede principper for fremtidens ungdomsuddannelser: 1) Alle unge efter grundskolen har mulighed for at starte på en gymnasieuddannelse i nærheden af deres bopæl, 2) hvor der er et stærkt ungdomsmiljø, og som 3) åbner dørene til videre uddannelse.

Kort om den nye gymnasieuddannelse

På den nye epX-uddannelse kan de unge prøve kræfter med både praktiske og boglige interesser. EpX-uddannelsen opbygges med faglinjer, og eleverne får en fast klasse for at sikre gode klassefællesskaber. Valget af faglinje, som eleverne vælger inden uddannelsens start, vil hænge sammen med elevens egen interesse og ønsker til videre uddannelse.

Uddannelsen bliver en toårig gymnasieuddannelse med mulighed for et års overbygning. Den toårige epX giver adgang til erhvervsuddannelser og erhvervsakademiuddannelser. Med overbygningen på et år gives adgang til alle professionsbacheloruddannelser, mens adgang til akademiske bacheloruddannelser på universitetet vil kræve efterfølgende supplerende eller en udvidet fagpakke på op til seks måneder.

Det er aftalepartierne ambition, at den nye epX-uddannelse skal placeres i 87 byer. EpX vil mange steder ligge sammen med andre gymnasieuddannelser som hhx, (htx) eller stx. Dette skal understøtte et bredt geografisk udbud af epX, samt at der i hele landet – også uden for de større byer – er bæredygtige institutioner med et stabilt elevgrundlag og et fagligt og socialt attraktivt ungemiljø, fordi uddannelserne lægges sammen til større enheder med flere elever samlet.

Aftalens betydning for andre uddannelser

Med aftalen har partierne samtidig besluttet, at 10. klasse, hf, eux og grundforløbets 1. del afskaffes som uddannelses tilbud for i stedet fremover at blive afløst af epX'en.

Partierne ønsker endvidere at adressere udfordringerne med faldende elevgrundlag på htx. Aftalepartierne udtrykker en ambition om, at der også fremadrettet skal være bred geografisk dækning af tekniske gymnasie tilbud, og at dette kan ske ved, at htx integreres i stx-uddannelsen på en måde, dog sådan at velfungerende tekniske gymnasie tilbud kan opretholdes.

Adgangen til hhx, (htx) og stx skal endvidere skærpes ved at hæve og forenkle karakterkravet til uddannelserne til 6,0 i karaktergennemsnit fra folkeskolens afgangseksamen. Dermed ønsker man, at uddannelserne skal være for de unge, der har de faglige forudsætninger og motivationen for at gennemføre disse og på sigt en videregående uddannelse.

Regionernes rolle

Regionerne får med reformen ansvar for at godkende nye profilgymnasier og for at sikre genopretningsplaner på institutioner med behov. Samtidig får regionerne en styrket rolle vedr. håndteringen af ansøgerne til de gymnasiale uddannelser, bl.a. ift. de få institutioner rundt om i landet, hvor elevsammensætningen giver anledning til faglige, pædagogiske eller sociale udfordringer. Det skal ske efter en model baseret på lokale beslutninger truffet af regionsrådene med udgangspunkt i en centralt fastsat værktøjskasse.

Det videre forløb

Den indgåede aftale om uddannelsesreformen har karakter af en rammeaftale, som skal udmøntes i en række mere konkrete aftaler og udmøntningsplaner, herunder ift. fastlæggelsen af fremtidens institutionslandskab. Processen i forbindelse med selve placeringen af de kommende epx-udbud er således ikke besluttet endnu.

Aftalen vil blive taget op til drøftelse på de kommende møder i de fire syddanske gymnasiesamarbejder i marts.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen som udgangspunkt ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 04-03-2025

Til orientering.

Elin Søndergaard, Anne Marie Geisler Andersen og Karsten Uno Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Elin Søndergaard, A, Anne Marie Geisler Andersen, B, Karsten Uno Petersen, A

Punkt 8: Orientering om årets elevfordeling på gymnasierne #

25/7547

Resumé

I sagen orienterer administrationen om status på og tidsplan for kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på gymnasierne for skoleåret 2025/2026.

Sagsfremstilling

På regionsrådsmødet den 27. november 2023 blev det besluttet at uddelegere en række elevfordelingsopgaver for skoleårene 2024/2025 og 2025/2026 til administrationen. Det skyldes opgavernes administrative frem for politiske karakter og den ofte korte sagsbehandlingstid. Udvalget for Regional Udvikling orienteres løbende om kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på gymnasierne.

Kapacitetsfastsættelse og elevfordeling på de gymnasiale uddannelser for skoleåret 2025/2026 er allerede i gang. Det fremgår også af vedlagte tidsplan (se bilag 1).

De gymnasiale uddannelsesinstitutioner har den 31. januar 2025 fået udmeldt deres foreløbige optagelseskapaciteter, der er fastsat med udgangspunkt i ministeriets såkaldte beregningstekniske kapaciteter samt institutionernes og regionens administrative bemærkninger. Kapacitetstillene er vedlagt som bilag 2. Ministeriet melder de endelige kapaciteter ud den 24. april 2025, når søgetallene er kendte, og den centrale fordeling af rettidige ansøgere har fundet sted. Regionen inddrages på administrativt niveau, inden de endelige kapaciteter fastsættes.

På de forestående gymnasiesamarbejds møder i marts vil de endelige kapaciteter være et punkt på dagsordenen, da institutionerne på det tidspunkt kender deres endelige antal rettidige ansøgere.

For så vidt angår de delegerede elevfordelingsopgaver, behandler administrationen fra den 15. januar (Optagelse.dk åbner for ansøgere) til den 18. marts løbende ansøgninger om forrang på baggrund af handicap.

Efter ministeriets gennemførelse af den centrale elevfordeling af ansøgere, der har søgt rettidigt, har administrationen i perioden 24. april til 3. maj til opgave at fordele de ansøgere, der ikke kunne findes plads til i den centrale elevfordeling (ufordelte ansøgere).

De gymnasiale uddannelsesinstitutioner får efterfølgende senest den 5. maj tilsendt lister over de ansøgere, som de skal reservere plads til. Uddannelsesinstitutionerne fremsender dernæst pladsreservationer til deres anviste ansøgere via digital post senest den 8. maj, hvilket svarer til fristerne under sidste års elevfordeling.

Fra den 9. maj og frem, vil regionen skulle fordele sene ansøgere (eftertilmeldere) til de gymnasiale uddannelser, samt håndtere genoptagelses-/klagesager fra de ansøgere, der anmoder om dette. Derudover skal regionen fordele ansøgere, der vælger om i perioden fra pladsreservation (ca. 8. maj) til endeligt optag (ultimo juni), hvilket også i 2025 forventes at medføre en stor, men forholdsvis spredt, arbejdsbelastning.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering i sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 04-03-2025

Til orientering.

Elin Søndergaard, Anne Marie Geisler Andersen og Karsten Uno Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1 - Tidsplan for elevfordeling på gymnasierne 2025

Bilag 2 - Oversigt over foreløbige kapaciteter for skoleåret 2025-2026

Fraværende Elin Søndergaard, A, Anne Marie Geisler Andersen, B, Karsten Uno Petersen, A

Punkt 9: Orientering om status på overdragelse af kapacitetsfastsættelse på gymnasierne til regionerne fra skoleåret 2026/2027

24/54434

Resumé

Opgaven med at fastsætte de syddanske gymnasiers optagelseskapacitet overgår til regionen fra skoleåret 2026/2027. I sagen orienteres om status på overdragelsen fra Børne- og Undervisningsministeriet og forventet fremtidig håndtering af opgaven i regionen.

Sagsfremstilling

Børne- og Undervisningsministeriet (Styrelsen for Undervisning og Kvalitet) skal i de første tre år med de gældende elevfordelingsregler fastsætte optagelseskapaciteten for landets gymnasier, første gang for skoleåret 2023/24. Fra og med skoleåret 2026/27 overgår denne opgave til regionerne.

Overdragelsen af opgaven fra ministeriet til regionerne er i gang og vil løbe frem til juni 2025, hvor den nye bekendtgørelse for kapacitetsfastsættelse forventes udstedt.

Kapacitetsfastsættelsen forventes fra skoleåret 2026/27 at bestå i to hoveddele. Formodentligt i december 2025, dvs. inden søgetallene for 2026 er kendte, vil regionsrådet skulle fastsætte såkaldte foreløbige kapaciteter på udbudsniveau på baggrund af en samlet regional kapacitetsramme fra ministeriet. Gymnasiernes egne ønsker til kapacitet indgår heri. Det vil være i forbindelse med fastsættelsen af de foreløbige kapaciteter, at de primære politiske drøftelser om kapaciteterne og principperne herfor skal finde sted.

Den anden del består i at fastsætte de endelige kapaciteter på udbudsniveau efter ansøgningsfristen den 1. marts 2026. Fastsættelsen af de endelige kapaciteter sker på baggrund af behandlingen af forrangsansøgninger og 2-3 såkaldte analysekørsler i ministeriet, hvor regionernes administrationer har mulighed for at afprøve det fordelingsmæssige udfald af forskellige kapaciteter.

Fastsættelsen af de endelige kapaciteter indebærer nogle principielle beslutninger om, hvilke institutioner, der skal afgive ansøgere og i hvilket omfang. Disse beslutninger kan først træffes på et nøjagtigt grundlag, når søgetallene er kendte.

Administrationen arbejder for en tidsplan, der fastholder udmelding af de endelige kapaciteter til institutionerne i slutningen af april ligesom i 2024 og 2025. Der er imidlertid tale om en stram tidsplan med få dage fra sidste analysekørsel til, at regionen skal sende de endelige kapaciteter til ministeriet. Det vil derfor ikke, uanset om der måtte ske småjusteringer, være muligt at inddrage det politiske niveau i de endelige kapaciteter efter normal procedure. Der skal derfor findes en løsning herpå i de enkelte regioner.

Administrationen forestiller sig på nuværende tidspunkt en løsning, hvor kompetencen til at fastsætte de endelige kapaciteter i Region Syddanmark uddelegeres til det faglige udvalg, der skal beskæftige sig med uddannelsesområdet (første gang foråret 2026). Det vil gøre det muligt at afholde et ekstraordinært møde i perioden medio marts til medio april, hvor analysekørslerne finder sted. Udvalget vil skulle tage stilling til den politiske proces på et senere møde.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering i sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 04-03-2025

Til orientering.

Elin Søndergaard, Anne Marie Geisler Andersen og Karsten Uno Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende	Elin Søndergaard, A, Anne Marie Geisler Andersen, B, Karsten Uno Petersen, A
-------------------	--

Punkt 10: Orientering om grænseoverskridende samarbejde #

25/1041

Resumé

Udvalget modtager orientering om udviklingen i det grænseoverskridende samarbejde tre gange om året. Med grænseoverskridende samarbejde menes samarbejde med tyske partnere. Formålet er at sikre overlevering af viden fra de udvalgsmedlemmer, der sidder i fora, hvor det grænseoverskridende samarbejde foregår.

Sagsfremstilling

For at sikre overlevering af viden fra udvalgets repræsentanter i grænseoverskridende fora, orienteres der om emner af relevans for Region Syddanmarks regionale udviklingsstrategi.

Region Syddanmark deltager i følgende samarbejdsrum i det grænseoverskridende samarbejde:

- Region Sønderjylland-Schleswig (RSS). Region Syddanmark er repræsenteret i bestyrelsen ved Jens Wistoft som aktuel formand. RSS har tre udvalg. Jens Wistoft er medlem af arbejdsmarkedsudvalget, Vibeke Syplli Enrum er medlem af kulturudvalget, og Karsten Byrgesen er medlem af udvalget for grænseregional udvikling.
- Samarbejde med delstaten Slesvig-Holsten. Samarbejde med delstaten gennemføres ad forskellige kanaler. Herunder topmøder. Ved det seneste topmøde den 1. november 2023 deltog Stephanie Lose, Michael Nielsen og Jens Wistoft.
- Dansk-tysk Udviklingsalliance. Alliancen er fremmet af det bilaterale samarbejde mellem Region Syddanmark og delstaten Slesvig-Holsten. I 2023 blev det vedtaget, at den politiske styring foregår ved årlige topmøder (se ovenstående).
- Interreg 6A Deutschland-Danmark. Jens Wistoft og Karsten Uno Petersen er udpeget af regionsrådet som medlemmer af Interreg-udvalget. Kim Johansen er også medlem af Interreg-udvalget, indstillet af Erhvervshus Fyn.

Der vil på mødet blive givet en orientering om arbejdet i ovenstående samarbejdsrum med henblik på efterfølgende drøftelse.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet den ikke direkte har betydning for klimaet.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 04-03-2025

Jens Wistoft orienterede om uformelt politisk møde den 28. februar 2025 på Christiansborg om det dansk-tyske samarbejde set i lyset af aftale om sundhedsreform 2024, Region Sønderjylland-Schleswig og samarbejdet med delstatsregeringen i Schleswig-Holstein.

Elin Søndergaard, Anne Marie Geisler Andersen og Karsten Uno Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Elin Søndergaard, A, Anne Marie Geisler Andersen, B, Karsten Uno
Petersen, A

Punkt 11: Eventuelt

25/1034

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 04-03-2025

Preben Friis-Hauge orienterede om arbejdet i Sydtrafiks bestyrelse.

Administrationen orienterede om dannelse af et nyt konsortium med Aarhus Kommune som projektejer i et samarbejde med SDU Climate Cluster, som sikrer fremtiden for det store tværgående klimaprojekt LIFE ACT.

Endvidere oplystes, at Børne- og undervisningsministeriet primo februar har offentliggjort en Epinion-undersøgelse, som forudser en markant stigning i antallet af elever på internationale gymnasieuddannelser (IB), samt at der er bevilget 25.000 kr. til EUC Syd til skolens deltagelse i projektet "Rejsen Mod Frihed", som Nationalmuseet står bag i anledningen af 80-års dagen for Befrielsen til maj.

Endelig orienterede administrationen om, at cykelkampagnen "Fælles Tour" målrettet ungdomsuddannelser igen kører i foråret 2025, at to kulturprojekter efter tilsagn på regionsrådsmødet i december 2025 har trukket deres ansøgninger tilbage, da projekterne alligevel ikke kan gennemføres, og at der er udsendt en invitation til opfølgning på Kulturtræf 2024 den 7. april 2025 i Kolding.

Elin Søndergaard, Anne Marie Geisler Andersen og Karsten Uno Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Elin Søndergaard, A, Anne Marie Geisler Andersen, B, Karsten Uno Petersen, A

Punkt 12: Næste møde

25/1034

Sagsfremstilling

Næste møde er tirsdag den 1. april 2025 kl. 10.00-13.00 i regionshuset.

Mødeplanen for resten af 2025 er:

- Tirsdag den 6. maj 2025 kl. 10.00-13.00 på Nyborg Gymnasium.
- Tirsdag den 27. maj 2025 kl. 10.00-13.00 på Frøslev Kro og i Frøslevlejren.
- Tirsdag den 5. august 2025 kl. 11.00-13.00 (RESERVERET).
- Tirsdag den 2. september 2025 kl. 10.00-13.00.
- Tirsdag den 30. september 2025 kl. 10.00-13.00.
- Tirsdag den 4. november 2025 kl. 10.00-13.00.
- Tirsdag den 25. november 2025 kl. 10.00-13.00.

Det foreslås, at udvalgs mødet den 27. maj 2025 kl. 10.00-13.00 udvides med ½ time, således at mødet afholdes kl. 9.30 – 13.00.

Baggrunden er, at det ordinære udvalgs møde vil blive holdt på Frøslev Kro kl. 9.30 – 11.30, mens oplæg om Interreg projektet ”Hope and Despair” og Kulturaftalen Sønderjylland-Slesvig og Borgerprojekt-fonden hos Region Sønderjylland-Slesvig vil blive holdt i Frøslevlejren kl. 12.00 – 13.00 efter transport fra kroen. Efter udvalgs mødet er der mulighed for rundvisning i Frøslevlejren.

Indstilling

Det indstilles,

At udvalgs mødet den 27. maj 2025 kl. 10.00-13.00 udvides med ½ time, således at mødet afholdes kl. 9.30 – 13.00.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 04-03-2025

Indstillingen blev tiltrådt.

Næste møde er tirsdag den 1. april 2025 kl. 10.00-13.00 i regionshuset.

Elin Søndergaard, Anne Marie Geisler Andersen og Karsten Uno Petersen deltog ikke i sagens behandling.

Fraværende Elin Søndergaard, A, Anne Marie Geisler Andersen, B, Karsten Uno Petersen, A

Punkt 13: Underskriftsside

25/1034

Fraværende Elin Søndergaard, A, Anne Marie Geisler Andersen, B, Karsten Uno
Petersen, A